

Informatienota voor de raad

Datum 22 oktober 2020

Onderwerp	Toezegging aanpak zorgfraude
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Klaas Sloots

Informant Manja van der Zee, Wendy Hutterd

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Telefoon 038 498 2071

Email M.van.der.Zee@zwolle.nl, w.hutterd@zwolle.nl

Bijlagen Geen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- de informatienota ter invulling van de toezegging van wethouder Sloots op 22 juni 2020 om de raad te informeren over de aanpak Zorgfraude

Datum 22 oktober 2020

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Tijdens het raadsdebat over de halfjaarrapportage van de Hervormingsagenda Sociaal Domein op 22 juni 2020 is op verzoek van de raad door wethouder Klaas Sloots de toezegging gedaan om de raad te informeren over de aanpak zorgfraude (ID428). Met deze informatienota wordt invulling aan deze toezegging gegeven.

Kernboodschap

De raad heeft gevraagd inzicht te krijgen in de stand van zaken ten aanzien van de aanpak van zorgfraude. In deze informatienota zijn de verschillende sporen beschreven die er zijn om enerzijds zorgfraude aan te pakken en anderzijds om te voorkomen. Om deze reden is de informatie opgedeeld in preventie (voorkomen van en inzicht krijgen in) en repressie (aanpakken).

1. Preventie | Voorkomen van en inzicht krijgen in zorgfraude

Waar veel geld in omgaat ligt ook de verleiding om misbruik te maken en dit geval te frauderen met zorggelden. We zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van dergelijke fraude. We doen dit op dit moment door verschillende sporen. Hieronder worden deze sporen toegelicht.

a. Wet Bibob

Vanaf 1 augustus 2020 is het mogelijk om de Wet Bibob (Bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur) in te zetten voor alle overheidsopdrachten dus ook voor zorg en ondersteuning, mits deze overheidsopdracht valt onder de aanbestedingenwet. Dat biedt meer mogelijkheden om zorgaanbieders “aan de poort” te screenen. We verkennen wat dit ruimere toepassingsbereik kan bijdragen aan de ambities van de gemeente Zwolle ten aanzien van zorgaanbieders. Het herijken van het Bibob beleid is onderdeel van het weerbaar maken van de organisatie tegen ondermijnende criminaliteit en is onderdeel van het Programma Ondernijning.

b. Inzichten City Deal ‘Zicht op Ondernijning’

Sinds dit jaar is de gemeente Zwolle aangesloten bij de City Deal ‘Zicht op Ondernijning’. Dit is een landelijk samenwerkingsverband tussen de gemeenten Amsterdam, Breda, Den Haag, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Almere, Groningen, Maastricht, Arnhem en Zwolle. De ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Financiën en Justitie en Veiligheid, de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie, de Nationale Politie en het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn ook aangesloten bij de City Deal. We nemen deel aan de City Deal ‘Zicht op Ondernijning’ met als doel om onze preventieve aanpak te versterken. Dit doen wij door het herkennen van gelegenheidsstructuren en kwetsbare sectoren en branches en het onderkennen van (een gebrek aan) maatschappelijke weerbaarheid. Met behulp van de toepassing van data-analyse creëren we met partners inzicht in de patronen, structuren en risico-indicatoren van georganiseerde ondermijnende criminaliteit in Zwolle.. Een van de onderzoeksvragen die nu wordt uitgewerkt richt zich op zorgaanbieders en de (financiële) kenmerken. De inzichten die dit geeft kunnen we gebruiken om o.a. ons preventiebeleid te versterken. Zie voor meer informatie www.zichtopondernijning.nl

c. Meldpunt signalen zorgfraude

Er is een onderzoek naar het beter vindbaar en effectiever maken van het meldpunt waar signalen kunnen worden gemeld ten aanzien van zorgfraude. Over de uitkomsten van dit onderzoek en eventuele verbeteringen wordt het college en de raad later geïnformeerd

Datum

22 oktober 2020

2. Repressie | Aanpakken van zorgfraude

Wanneer er sprake is van fraude met zorggelden is het van belang dit zorgvuldig aan te kunnen pakken. Daarnaast is het ook belangrijk dit kunnen signaleren. Er zijn verschillende sporen die hierin van belang zijn. Hieronder worden deze sporen toegelicht.

a. Digitale recherche

In het huidige begrotingsjaar 2020 is een pilot gedraaid met digitale recherche. Door het inzetten van digitale rechercheurs kunnen we in fraudezaken digitale bewijzen opsporen. Digitaal bewijsmateriaal levert een belangrijke bijdrage aan dossiervorming en vereist specialistische kennis van systemen en apparatuur. Deze specialistische kennis wordt ontwikkeld binnen onze organisatie.

b. Actieagenda toezicht en handhaving Sociaal Domein

In de begroting 2020 hebben we aangegeven stapsgewijs te werken aan efficiënter en effectiever toezicht. Dit doen we door uitvoering te geven aan een projectmatige aanpak die moet leiden tot integraal toezicht en handhaving binnen het sociaal domein. Om de gewenste omslag van hoogwaardig handhaven naar natuurlijk naleven (integraal werken, maatwerk bieden en samenwerking zoeken ten behoeve van de inwoner met de focus op preventieve handhaving) wordt een projectplan Integrale Handhaving opgesteld dat dit jaar nog ter informatie aan het college en de raad wordt toegezonden. Hierin staan alle belangrijke acties tot en met 2e helft 2023 beschreven die nodig zijn om te komen tot het realiseren van Integrale Handhaving.

c. Casustafel Sociaal Domein

Er is een casustafel dat maandelijks bijeen komt om met elkaar signalen en casuïstiek te bespreken, en van daaruit met elkaar de acties te bepalen en te bepalen voor welke aanbieder extra onderzoek (rechtmatigheid en/of kwaliteit) nodig is. Hierin vindt ook de prioritering plaats. Daarnaast kan vanuit casuïstiek worden bekeken of in beleid, veiligheid of fysiek zaken anders moet worden geregeld om misstanden te voorkomen. Inmiddels is deze casustafel niet alleen voor Wmo maar sociaal domein breed georganiseerd waaraan ook standaard de Toezichthouders rechtmatigheid en kwaliteit deelnemen. Daarnaast is er afstemming met toezicht en handhaving vanuit de Participatiewet.

d. Zorgplein IJsselland Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC)

Het kan voorkomen dat er aanleiding is om casuïstiek te bespreken met het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC). Binnen het RIEC werken verschillende partners samen om georganiseerde criminaliteit aan te pakken, waaronder sommige gevallen van zorgfraude. Een aantal van de partners waaronder de Belastingdienst en de FIOD sluiten niet aan bij de Casustafel Sociaal Domein op (lokaal niveau) wat maakt dat sommige casuïstiek vastloopt. Om deze reden wordt er gekeken hoe het Zorgplein effectief ingericht kan worden en de samenwerking en aanpak versterkt kan worden.

e. Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ)

Vanuit de toezichthouders rechtmatigheid is er ook verbinding met het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ). Het IKZ is een samenwerking van negen partners waaronder de Vereniging Nederlandse Gemeenten, Nederlandse Zorgautoriteit, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Belastingdienst die gezamenlijk fraude in de zorg bestrijden. Door informatie te combineren zijn de IKZ-partners in staat zorgfraude effectiever aan te pakken.

Datum

22 oktober 2020

f. Toezichtsfunctie | VNG Naleving

VNG Naleving en Gemeente Hengelo hebben het plan om samen met VNG Realisatie met behulp van serviceformules (oftewel de Toezichtformule) de werkwijze omtrent het verstrekken van een pgb onder de loep nemen, zowel aan de voorkant (sociaal domein) als aan de achterkant (naleving). Tijdens een 4-daagse bijeenkomst eind september/ begin oktober - waarbij Zwolle actief haar bijdrage heeft geleverd - is kennis gedeeld, het huidige proces geëvalueerd, inwoners centraal gesteld, de opdracht uitgewerkt tot concrete oplossingen per fase van oriëntatie, aanvraagfase, toekenning tot en met toezicht. Het doel is er een werkwijze te ontwerpen die landelijk door gemeenten gebruikt kan worden die de dienstverlening van de gemeenten verbetert en fraude voorkomt door middel van klant gedreven handhaving. Hengelo zal als pilotgemeente een aantal oplossingen via projecten gaan implementeren. Ook komt er in overleg met communicatie van de VNG een artikel, wordt de presentatie op de VNG website geplaatst. Bovendien wordt een video van de presentatie en de plaat gedeeld met alle 355 gemeenten.

g. Toezicht rechtmatigheid, kwaliteit Wmo en rechtmatigheid Jeugdwet

Toezicht en handhaving is een relatief nieuwe taak voor gemeenten, zeker binnen de Jeugdwet. Deze taken staan bij verschillende gemeenten in de steigers en dat is ook bij de gemeente Zwolle. Er moet meer aandacht komen voor implementatie van geüniformeerde werkprocessen, ondersteuning door middel van applicatie of systeem om mee te werken en logistieke voorzieningen om het werk voor Zwolle én in de regio goed te kunnen invullen. Er zijn ontwikkelingen binnen de gemeente Zwolle gemaakt, die zich richten op het werken aan een meer proactieve en preventieve vorm van toezicht, waarbij integraal wordt samengewerkt door verschillende collega's, (wijk)teams en gemeenten. Samenwerking op het gebied van de Jeugdwet en Wmo met omliggende gemeenten is tevens van belang, omdat zorgaanbieders in meerdere gemeenten actief zijn. Bovendien is het advies om preventief te werken en hierbij aandacht te hebben voor een duidelijk meldpunt voor signalen, contractmanagement, toetsingskader voor rechtmatigheidsonderzoeken en afspraken over afhandeling van signalen. Het inzetten op preventief en proactief toezicht vraagt tenslotte om het in kaart brengen van thema's en risicogebieden.

Consequenties

Met de huidige capaciteit bij toezicht wordt beperkt signaal gestuurd toezicht uitgevoerd. Preventief en proactief toezicht is met de huidige formatie niet mogelijk. Dit betekent ook dat niet op alle signalen geïntervenieerd kan worden.

Financiën

Voor deze informatienota zijn er geen financiële consequenties.

Communicatie

Deze informatienota is opgesteld in samenwerking met het Team Handhaving, projectleider Integrale Handhaving Sociaal Domein en het team Veiligheid en Leefbaarheid.

Vervolg

De (formatieve) consequenties/scenario's worden ambtelijk en bestuurlijk uitgewerkt en bij het voorjaarsmoment voorgelegd.

Datum

22 oktober 2020

Openbaarheid

De nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke